

[Ellen Strange Petersen.]

bliver man klar over, at man står over for en kontrollov, der på alvorlig vis kan komme til at hæmme den frie meningsdannelse. Ytringsfriheden er en af de mest vitale frihedsrettigheder i et demokratisk samfund. Jeg tror, at vi netop i dag har fået bekræftet, hvor nyttigt det er, at man frit kan udveksle meninger, og jeg mener, at kun afskaffelse af Danmarks radios monopol kan sikre den fulde ytringsfrihed i hele samfundet. Tænk, hvis det offentlige havde sat sig på udgivelsen af alt trykt materiale, da de første aviser kom frem. Vi er inde i en hastig teknisk udvikling, og vi kan kun i dag ane, i hvilken udstrækning lydbånd, billedbånd, kassetter osv. kommer til at afløse dagspresse, ugepresse og tidsskrifter. Da radioen begyndte og man ansatte en kammeranger som leder, havde man heller ikke fornemmelsen af, i hvilken udstrækning radioen ville få betydning som kommunikationsmiddel.

Der forekommer mange problemer inden for de områder, jeg lige nævnte, og ingen kan ønske, at man lægger formen fuldstændig fast for disse ting, som vi ikke rigtig kan vurdere i dag. Derfor mener jeg, det er meget nyttigt, at man holder vejen åben for fri konkurrence, ellers bliver samfundet så uhyggeligt gråt og trist, og derfor mener jeg også, at dagspressen og det frie initiativ i det hele taget må have lov at være med i opbygningen og i administrationen af alt det nye inden for kommunikationen.

Vi mener i mit parti også, der skal være plads for reklamen med en rimelig placering i forhold til programmerne. Det er latterligt at være så bange for den kommercielle reklame, når man frejdigt laver reklame i radio og fjernsyn for bl. a. såkaldt kulturelle frembringelser. Selv om man ønsker det, kan man jo ikke holde reklamen ude. I Sønderjylland f. eks. får seerne tysk reklame, hvis de ser tysk fjernsyn, og det gør de vistnok i stor udstrækning. Og når man ser f. eks. fodboldkampe herhjemme i fjernsynet fra udlandet, så følger der reklamer med i hvert fald fra udlandet. Konkurrence plejer at fremme kvaliteten og mindske priserne, og monopoler plejer at have den modsatte virkning.

I lovforslaget siges der så meget smukt

om den kunstneriske frihed, ytringsfrihed og alsidighed, og det siges f. eks., at radio og tv i én forstand kan opfattes som supplement til pressen, men samtidig befinder sig i en stadig konkurrence med dette og andre massemedier. Ja men er forslaget om koncessioner til lyd og film m. v. til amtsråd og byråd ikke et forsøg på at kvæle netop den lokale avis? Jeg ved, at pressefolk er meget bekymrede, og jeg tror, de har grund til at være det. Men det væsentligste er, at hele samfundet må være bekymret for en sådan udvikling, for den form for konstrueret alsidighed, der tit praktiseres i radio og fjernsyn, er højst ejendommelig. Der kan være gudstjeneste om morgenen i radioen, og om aftenen vises der så i fjernsynet en såkaldt vielse af homofile. Man mener åbenbart, at man så har præsenteret den højeste grad af alsidighed. Men alsidighed kan jo praktiseres på andre måder, f. eks. ved at man tager menneskelige hensyn i så vid udstrækning som muligt og ikke bevidst krænker folks følelser.

Lokalprogrammer i amtsråds og byråds regie bliver måske kun en slags udplantninger fra Danmarks radio. Hvem tør tro på, at lokalrådene må blande sig i den kunstneriske frihed og ytringsfriheden hos dem, der virker i læ af monopolen? Kun hvis der gives råderum for privat initiativ, er der mulighed for virkelig konkurrence på kvalitet og dermed for reel alsidighed.

Det konservative folkeparti frygter, at en stærk udbygning af Danmarks radios monopol — og det mener vi altså at lovforslaget indebærer — vil betyde en fare for yderligere ensretning af samfundet. Vi må derfor kræve, at der bliver råderum for privat initiativ, og, som jeg nævnte før og gerne vil fremhæve, at dagspressen får mulighed for at være med i konkurrencen, at den både får mulighed for at fortsætte som trykt presse og også være med i billedet i bogstaveligste forstand i kabelkonkurrencen, og vi mener, at reklamer bør komme til at finansiere en del af de udgifter, som borgerne nu må bære.

Vi må derfor anbefale, at lovforslaget ikke hastes igennem, men at der bliver et meget grundigt udvalgsarbejde, hvorunder vi også får lejlighed til at høre interesserede parter og fordybe os i problemerne.